

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Automatismos, control e electrónica		Código	730G05016
Titulación	Grao en Enxeñaría Naval e Oceánica			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Industrial			
Coordinación	Leira Rejas, Alberto Jose	Correo electrónico	alberto.leira@udc.es	
Profesorado	Leira Rejas, Alberto Jose	Correo electrónico	alberto.leira@udc.es	
Web	https://moodle.udc.es/			
Descripción xeral	<p>Coñecer o funcionamento básico dos principais compoñentes electrónicos (díodos, transistores, amplificadores operacionais, etc).</p> <p>Coñecementos básicos dos tipos de sensores e circuitos básicos de medida, que se encuentran nos sistemas de Control da Propulsión, Planta Electrica e Sistemas Auxiliares do buque.</p> <p>Introdución aos sistemas de control de Propulsión, da Planta Electrica e dos sistemas auxiliares fundamentais do buque</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecementos básicos sobre o uso e programación de ordenadores, sistemas operativos, bases de datos e programas informáticos con aplicación en enxeñaría
A10	Coñecemento da teoría de automatismos e métodos de control e da súa aplicación a bordo
A11	Coñecemento das características dos compoñentes e sistemas electrónicos e da súa aplicación a bordo
B1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita encontrarse a un nivel que, áinda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitiren xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B6	Ser capaz de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
C1	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
C2	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C4	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas que deben enfrentarse
C5	Asumir como profesionais e cidadáns a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
C6	Valorar a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe				Competencias do título
Coñecer o funcionamento básico dos principais compoñentes electrónicos (díodos, transistores, amplificadores operacionais, sensores, etc).				A3 B1 C1
				A10 B2 C2
				A11 B3 C4
				B6 C5

Analizar de forma práctica (simulación e montaxes reais) e teórica circuitos electrónicos básicos.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5
Manexo dos equipos de medida (osciloscopio e polímetro) e de alimentación (xerador de sinal e fonte de alimentación) necesarios para analizar montaxes reais de circuitos electrónicos básicos.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5
Manexo basico de software para a simulación de circuitos electrónicos.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5 C6
Coñecementos basicos dos tipos de sensores e circuitos basicos de medida, que se encontran nos sistemas de Control da Propulsión, Planta Electrica e Sistemas Auxiliares do buque.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5
Introdución aos sistemas de control de Propulsión do buque e os seus componentes principais.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5
Introdución aos sistemas de control da Planta Electrica do buque e os seus componentes principais.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5
Introdución aos sistemas de control dos sistemas auxiliares fundamentais do buque e os seus componentes principais.	A3 A10 A11	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C4 C5

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Componentes electrónicos pasivos	1.1 Resistencias. Tipos e elementos construtivos 1.2 Condensadores. Tipos. Fenómenos de carga e descarga 1.3 Inductancias. Fenómenos de carga e descarga
Os seguintes temas (13) desenrolan os contidos da memoria de verificación que son:	Introducción á Electrónica do buque. Componentes pasivos e activos. Amplificador Operacional. Instrumentación electrónica básica. Sensores e transductores. Introducción ós sistemas de control. Introducción ó control da Planta Electrica Eléctrica do buque. Introducción ó control de Propulsión Introducción ó Sistema de Control de Auxiliares do buque. Introducción á automatización de sistemas e á sua aplicación a bordo. Diseño e programación.

2. O diodo de unión.	2.1 A unión PN 2.2 O diodo rectificador 2.3 Características estáticas e dinámicas 2.4 Análise de circuitos con diodos 2.5 Circuitos clásicos con diodos 2.6 Diodos Zener 2.7 Outros tipos de diodos
3. Transistores bipolares e de efecto de campo.	3.1 O transistor bipolar 3.1.1. Rexións de funcionamento 3.1.2. Tipos de transistores bipolares 3.1.3. Aplicacións 3.1.4. Fototransistores e optoacopladores 3.2 O transistor MOSFET 3.2.1. Fundamentos básicos 3.2.2. Rexións de funcionamento e punto de traballo 3.2.3. Aplicacións 3.3 Transistor IGBT 3.3.1. Conceptos elementais e aplicacións
4. O amplificador operacional.	4.1 Características do amplificador operacional ideal 4.2 O amplificador operacional en modo lineal. Configuracións típicas 4.3 O amplificador operacional como comparador en lazo abierto e pechado
5. Dispositivos de potencia.	5.1 Tiristores 5.2 Triacs e fototriacs 5.3 Reguladores de tensión
6. Conceptos básicos de electrónica dixital.	6.1 Visión xeral da electrónica dixital 6.1.1. Sistemas combinacionales e secuenciais 6.1.2. Familias lóxicas
7. Instrumentación electrónica : sensores e acondicionadores de sinal.	7.1 Sensores e transductores 7.2 Clasificación de sensores pola natureza da magnitud 7.2.1. De temperatura 7.2.2. De presión 7.2.3. De humidade 7.2.4. De aceleración 7.2.5. De velocidade 7.2.6. De viscosidade 7.2.7. Outras 7.3 Pontes de medida 7.4 Amplificadores de instrumentación
8. Electrónica de potencia.	8.1 Rectificación controlada e non controlada 8.2 Fontes de alimentación 8.3 Sistemas de alimentación ininterrompida
9. Sistemas microprocesadores e microcontroladores.	9.1 Arquitectura dun sistema microprocesador 9.2 Arquitectura dun sistema microcontrolador 9.3 Aplicacións
10. Conceptos xerais sobre regulación automática.	10.1 Xeneralidades sobre sistemas de control 10.2 Sistemas en lazo abierto e lazo pechado 10.3 Ideas básicas sobre sistemas lineais

11. O regulador PID como elemento de control de procesos.	11.2 Reguladores PID 11.2.1. Acción proporcional 11.2.2. Acción integral 11.2.3. Acción derivativa 11.2.4. Sintonización : Método de Ziegler-Nichols.
12. Ideas xerais sobre automatismos.	12.1 Concepto de automatismo 12.2 Métodos para análises e sínteses de automatismos 12.3 Solucións tecnolóxicas
13. Tecnoloxías e aplicacións dos sistemas de control.	13.1 Buses de campo e autómatas programables 13.2 Aplicacións en control de sistemas navais 13.2.1. Control de posicionamento 13.2.2. Control de planta eléctrica 13.2.3. Outros

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prácticas a través de TIC	A3 A10 A11 B2 B6 C1 C4	0	10	10
Prácticas de laboratorio	A3 A10 A11	9	10	19
Proba obxectiva	A11 C2 C5	5	12	17
Sesión maxistral	C2 C4 C6	21	36	57
Proba de resposta múltiple	A10 A11 B6	1	5	6
Presentación oral	A10 A11 B1 B2 B3 B6 C2 C4 C5	2	4	6
Traballos tutelados	A3 A10 A11 C1	0	10	10
Solución de problemas	A3 A10 A11 B2 B6 C1	9	12	21
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas a través de TIC	Durante o curso proponeranse problemas e supostos prácticos para que os alumnos resolvános de forma teórica e práctica mediante simulación. A súa realización é voluntaria e available. Unha solución detallada de cada problema proposto publicarase na FV para a autoevaluación do alumno. Tamén se poderá solicitar a realización de traballos sobre as diversas partes da materia.
Prácticas de laboratorio	Consistirá na montaxe real e simulación de circuitos electrónicos básicos utilizando os aparellos de medida e de alimentación básicos (osciloscopio, fonte de alimentación, xerador de sinal e polímetro) e o programa de simulación electrónica Orcad Pspice, así como un software específico para análise, deseño e simulación de sistemas lineais de control.
Proba obxectiva	A proba obxectiva escrita ten o obxectivo de comprobar se o alumno adquiriu as competencias fixadas como obxectivo desta materia.
Sesión maxistral	Nas sesións maxistras desenvólvense os contidos da materia tanto a nivel teórico como práctico.
Proba de resposta múltiple	Realizaranse probas de resposta múltiple, para a comprobación dos coñecementos adquiridos, ao mesmo tempo que as probas obxectivas.
Presentación oral	Exposición audiovisual dun tema ou parte dun mesmo, cunha información previamente recompilada polo alumno utilizando de xeito preferente as TIC. Realizarse en grupos con número de membros axeitado á tarefa.
Traballos tutelados	Resolución de problemas propostos polo profesor en clase (non é o mesmo sistema que as prácticas TIC).

Solución de problemas	Durante as sesións maxistrais formúlanse supostos prácticos para a súa resolución. Na devandita resolución foméntase a participación do alumno.
-----------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Dado o nivel de virtualización da asignatura, admítese a dispensa académica e a dedicación a tempo parcial, sin esquecer a obligatoriedad de aprobar as prácticas de laboratorio para superar a asignatura.
Proba de resposta múltiple	Asociadas ás leccións Maxistrais, presentación oral e as sesións prácticas, cada alumno dispón para a resolución das súas posibles dúbidas e/ou problemas, das correspondente sesións de titoría personalizada.
Presentación oral	Aqueles alumnos e alumnas con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberán poñerse en contacto co profesor responsable para que lle proporcione materiais e unha guía de seguimento da materia, que lle permita a superación da mesma.
Prácticas a través de TIC	Aqueles alumnos e alumnas con reconocemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberán poñerse en contacto co profesor responsable para que lle proporcione materiais e unha guía de seguimento da materia, que lle permita a superación da misma.
Sesión maxistral	Estes materiais poderán ser, así mesmo, publicados na contorna virtual da materia.
Solución de problemas	Aqueles alumnos e alumnas con dispensa académica terán asignadas unhas titorías periódicas pra a preparación dun un examen final de laboratorio, ase como pra a preparación dos contidos teórico-prácticos de cara al examen da materia.
Prácticas de laboratorio	
Proba obxectiva	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A3 A10 A11 C1	O profesor propondrá conjuntos de problemas para resolver na casa e comentar nas clases, onde se calificarán.	20
Proba de respuesta múltiple	A10 A11 B6	Realizaranse dúas probas de respuesta múltiple, para a comprobación dos coñecementos adquiridos, unha con cada parcial.	10
Presentación oral	A10 A11 B1 B2 B3 B6 C2 C4 C5	Exposición audiovisual dun tema ou parte dun mesmo, cunha información previamente recompilada polo alumno utilizando de xeito preferente as TIC. Realizarase en grupos con número de membros axeitado á tarefa. A nota obtida na Presentación oral, non se garda para o curso seguinte.	7
Prácticas a través de TIC	A3 A10 A11 B2 B6 C1 C4	Durante o curso propoñeranse problemas para que os alumnos os resolván de forma teórica e práctica mediante simulación. A nota obtida nas Prácticas a través de TIC, non se garda para o curso seguinte.	15
Prácticas de laboratorio	A3 A10 A11	A súa realización con asistencia e aproveitamento axeitado, terá unha valoración de 6 puntos (se o alumno/a non tivo ningunha falta de asistencia), 5 puntos (se o alumno/a tivo unha falta de asistencia) e en caso de ter 2 ou máis faltas obterá un No Apto, (terá dereito a un exame de prácticas, unha vez que realice o exame final e obteña unha cualificación suficiente nese final). Na última práctica incluiranse uns exercicios de prácticas puntuables dende 0 a 2 puntos máximo, a realizar polos alumnos que obtivesen un aprobado nas prácticas. O aprobado en prácticas é imprescindible para aprobar a materia. A nota obtida nas Prácticas de Laboratorio gárdase para o curso seguinte.	8

Proba obxectiva	A11 C2 C5	<p>As probas obxectivas escritas teñen o obxectivo de comprobar se o alumno/a adquiriu as competencias fixadas como obxectivo desta materia.</p> <p>Realizaranse un primeiro parcial durante o curso e un segundo parcial, dentro do exame final. Cada parcial valerá 25 puntos máximo, (terá 20 puntos de proba obxectiva, más 5 puntos dunha proba de resposta múltiple).</p> <p>Os que suspendesen o primeiro parcial, terán que recuperalo no exame final.</p> <p>O exame de Xullo terá a mesma estrutura.</p> <p>Se algún alumno aproba algún dos dous parciais, durante o curso ou en Xuño, pero non aproba a materia, ese parcial gárdase para Xullo.</p> <p>Os parciais non se gardan para o curso seguinte.</p>	40
Outros			

Observacións avaliación

Para aprobar a materia hai que obter unha puntuación mínima de 50 puntos sobre 100. A nota final obterase sumando as puntuacións obtidas en Prácticas a través de TIC, Prácticas de laboratorio, Presentación Oral, Proba de resposta múltiple e Proba obxectiva, a condición de que se cumpran as seguintes condicións:

- Que se realizaron e aprobado as Prácticas de laboratorio e ademais:
- Sacar al menos dez puntos no exame parcial da proba obxectiva e dez puntos no exame fina da proba obxectival e que a suma de ambos exames chegue al menos a 25 puntos .
- No caso de que no parcial non se alcancen os dez puntos considerase suspenso e terá que repetirse esa parte no exame final aplicándose o comentado no punto anterior.
- No caso de ter unha parte aprobada e outra suspensa na convocatoria de xuño, a parte aprobada consérvase para a oportunidade de xullo, pero non para convocatorias sucesivas.

Exemplos

Parcial 15 puntos. Final (2ª parte) 15 puntos. Total 30 puntos. Apto na proba obxectiva

Parcial 10 puntos. Final (2ª parte) 15 puntos. Total 25 puntos. Apto na proba obxectiva

Parcial 8 puntos. Ten que repetir o primeiro parcial no exame final.

Parcial 15 puntos. Final (2ª parte) 5 puntos. Examinase da 2ª parte en xullo

etc

Os traballos, presentacións, etc non se guardan para convocatorias sucesivas (coa excepción do laboratorio).

Tendo en conta que a asistencia e realización das prácticas é obligatoria para superar a materia, os alumnos e alumnas con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, terán que realizar un exame extraordinario de laboratorio, tras a realización do exame da materia na primeira oportunidade.

Para axudar á superación da mesma, o profesor achegaralles unhas adendas complementarias aos guións das prácticas, cunha mellor comprensión das mesmas e facilitar a preparación do citado exame. Aparte das xa indicadas titorías periódicas (véase apartado 6),

O mesmo é aplicable para a segunda oportunidad

e.

Fontes de información

Bibliografía básica	Hambley, Allan (2002). Electrónica. Prentice-Hall.Malik, N. Circuitos Electrónicos Análisis, Simulación y Diseño, Prentice Hall, 1998.Pallas Areny. Sensores y acondicionadores de señal. Marcombo.Malone, T. Electrónica Industrial Moderna. Prentice-Hall.Barrientos, Antonio. Control de Sistemas Continuos. Problemas. McGraw-Hill.Ferreiro García, Ramón. Nociones sobre aplicación de PLC's al control de procesos industriales. Universidade da Coruña (Servicio de publicaciones).Recursos disponibles na Facultade Virtual da UDC (tutoriales, problemas, software, FAQ, tutorias online etc.
---------------------	--

Bibliografía complementaria	Maloney, Timothy J(1997). Electrónica Industrial Moderna.Prentice-Hall, 3 ^a Ed.Roy W. Godoy, OrCAD PSpice para Windows Volume I: Circuitos DC e AC, Prentice Hall, 2003, Capítulo de libro,Roy W. Godoy, OrCAD PSpice para Windows Volume II: Dispositivos, circuitos e amplificadores operacionais, Prentice Hall, 2003, Capítulo de libro,Roy W. Godoy, OrCAD PSpice para Windows Volume III: Datos e comunicacóns dixitais, Prentice Hall, 2003, Capítulo de libro,
-----------------------------	---

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías